



เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง
สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง

ที่ ธพท.ผนส.(01)ว. ๙๑๒ /2563 เรื่อง แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้
รายย่อยด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation)

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพท.) ได้ออกมาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจอันเกิดจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สงครามการค้า และภัยธรรมชาติ มาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย มาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ระยะที่ 1 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 และมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมระยะที่ 2 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563¹ นั้น

จากการที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจยังมีความไม่แน่นอนสูง โดยภาคธุรกิจบางส่วนยังไม่สามารถดำเนินกิจการได้ตามปกติ ส่งผลกระทบต่อรายได้ของประชาชนทั่วไป ดังนั้น เพื่อช่วยบรรเทาภาระหนี้ให้แก่ลูกหนี้รายย่อยข้างต้น ธพท. จึงเห็นควรออกมาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation) เพิ่มเติม โดยเป็นการรวมสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น อาทิ บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อ ที่ให้สินเชื่อโดยผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงิน หรือบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน² ของสถาบันการเงินเดียวกัน หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจแห่งเดียวกัน (ผู้ประกอบการ) เพื่อเป็นทางเลือกในการช่วยเหลือลูกหนี้ให้มีสภาพคล่องเพียงพอในการดำรงชีวิตประจำวันหรือดำเนินธุรกิจต่อไป โดยใช้ประโยชน์จากหลักประกันในส่วนของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีเหลืออยู่ ซึ่งจะช่วยให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้คืนภายใต้เงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าว อันจะเป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ดังนี้

1. แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยวิธีการรวมหนี้

ให้ผู้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 สงครามการค้า หรือภัยธรรมชาติ และยังคงมีศักยภาพในการชำระหนี้

¹ มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ ธพท. ได้ออกมาเป็นลำดับสามารถอ้างอิงได้ตาม link แนบ ดังนี้
หนังสือที่ ธพท.ผนส.(23)ว.276/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 (<https://www.bot.or.th/Thai/FIPCS/Documents/FPG/2563/ThaiPDF/25630049.pdf>)
หนังสือที่ ธพท.ผกค.(72)ว.277/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 (<https://www.bot.or.th/Thai/FIPCS/Documents/FPG/2563/ThaiPDF/25630050.pdf>)
หนังสือที่ ธพท.ผนส.(01)ว.380/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563 (<https://www.bot.or.th/Thai/FIPCS/Documents/FPG/2563/ThaiPDF/25630072.pdf>)
หนังสือที่ ธพท.ผนส.(01)ว.648/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2563 (<https://www.bot.or.th/Thai/FIPCS/Documents/FPG/2563/ThaiPDF/25630151.pdf>)

² กลุ่มธุรกิจทางการเงิน หมายถึง กลุ่มธุรกิจทางการเงินตามประกาศ ธพท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ผนสว90-กส900 09-256308 ๒๗

กส 900	วันที่ ๒๗ ส.ค. ๒๕๖๓
--------	---------------------

ด้วยวิธีการรวมสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น อาทิ บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ และสินเชื่อที่เกิดจากการให้สินเชื่อ ที่ให้สินเชื่อโดยสถาบันการเงินหรือบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงินเดียวกัน หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจแห่งเดียวกัน เพื่อเป็นการช่วยเหลือลูกหนี้ให้สามารถใช้ประโยชน์จากหลักประกันที่ลูกหนี้อาศัยอยู่ ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อลดลง ช่วยให้ผู้ประกอบการพิจารณาปรับลดภาระการชำระหนี้ของลูกหนี้ได้ เช่น ลดอัตราดอกเบี้ย

ทั้งนี้ กรณีที่จะมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ข้างต้น ณ วันที่ 1 มีนาคม 2563 สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดังกล่าวต้องไม่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้ด้อยคุณภาพ (Non Performing Loans : NPL) หรือไม่ค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 90 วัน หรือ 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ โดยให้ผู้ประกอบการดำเนินการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ ดังนี้

เงื่อนไข	แนวทางดำเนินการ
1. ดอกเบี้ยค้างรับที่เกิดจากสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นก่อนนำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้	- ผู้ประกอบการธุรกิจต้องไม่นำดอกเบี้ยค้างรับของสินเชื่อรายย่อยดังกล่าวมารวมกับยอดหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อคำนวณดอกเบี้ยอีกครั้ง
2. อัตราดอกเบี้ย	- สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย พิจารณากำหนดอัตราดอกเบี้ยตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดในสัญญาเดิม - สินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate: MRR) ของผู้ประกอบการ
3. การกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้	- สินเชื่อที่เกิดจากการรวมหนี้ การกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ในส่วนของสินเชื่อรายย่อยที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ - ดอกเบี้ยค้างรับที่เกิดจากสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นก่อนนำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ ผู้ประกอบการอาจเรียกเก็บดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าวโดยนำมาเฉลี่ยตามงวดการชำระหนี้ที่เหลือของสัญญาสินเชื่อ หรือนำมาเฉลี่ยในงวดท้าย ๆ ของสัญญา หรือเรียกเก็บดอกเบี้ยค้างรับทั้งจำนวนในงวดสุดท้ายของสัญญา หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้ตามสัญญาออกไป โดยให้ผู้ประกอบการธุรกิจคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้
4. วงเงินสินเชื่อรายย่อยที่เหลืออยู่	- ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถทบทวนวงเงินบัตรเครดิต และ/หรือ วงเงินสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะหมุนเวียนของลูกหนี้ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ทั้งนี้ วงเงินที่เหลืออยู่ให้คงไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินเดิม

2. แนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

2.1 การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องพิจารณาช่วยเหลือลูกหนี้ที่แจ้งความประสงค์สมัครเข้าร่วมมาตรการ และแสดงข้อมูลว่าตนได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ (opt-in) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564

2.2 การดำเนินการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องคำนึงถึงการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพื่อบรรเทาภาระหนี้ของลูกหนี้ และไม่ทำให้ลูกหนี้มีภาระหนี้เพิ่มขึ้นจากเดิมเกินสมควร และต้องอำนวยความสะดวกรวมทั้งให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ โดยผู้ประกอบการธุรกิจต้องจัดให้มี

(1) ช่องทางและกระบวนการที่สะดวกให้ลูกหนี้สามารถสอบถามข้อมูลการเข้าร่วมมาตรการ และดำเนินการเกี่ยวกับการลงนามในสัญญาหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

(2) ข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอเพื่อให้ลูกหนี้ใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจ อย่างน้อยต้องมีข้อดีข้อเสียในการเข้าร่วมมาตรการ การเปรียบเทียบภาระหนี้เดิมและภาระหนี้ใหม่ (จำนวนงวดและจำนวนเงินค่างวด) การเปรียบเทียบกับทางเลือกอื่น ๆ ที่ลูกหนี้มี เช่น มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 และโครงการคลินิกแก้หนี้ เป็นต้น

(3) กระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกหนี้ และไม่กำหนดให้ลูกหนี้ต้องจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น

2.3 การคิดค่าธรรมเนียม เบี้ยปรับ หรือค่าบริการต่าง ๆ

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการอื่นใดโดยไม่จำเป็น และไม่กำหนดให้ลูกหนี้ต้องทำประกันเพิ่ม เว้นแต่เป็นความสมัครใจของลูกหนี้ นอกจากนี้ หากลูกหนี้ต้องการชำระหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ก่อนกำหนด ผู้ประกอบการธุรกิจต้องไม่เรียกเก็บเบี้ยปรับจากการชำระหนี้ก่อนกำหนด (prepayment fee)

อย่างไรก็ตาม หากต่อมาลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อตกลงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราผิดนัด หรือเรียกเก็บค่าบริการเบี้ยปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดเพิ่มเติมจากลูกหนี้ได้ ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยเรื่องการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (market conduct) และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

3.1 การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง

ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถจัดชั้นสินเชื่อกับลูกค้าที่ยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายหลังการรวมหนี้เป็นชั้นที่ไม่มีภาระหนี้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing หรือ stage 1) หรือชั้นปกติ ได้ทันที หากพิจารณาว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

สำหรับหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถถือปฏิบัติตามหนังสือที่ ธปท.ผนส.(23)ว.276/2563 เรื่อง แนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 และหนังสือที่ ธปท.ฝกณ.(72)ว.277/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ได้

3.2 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

(1) สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

ให้ผู้ประกอบธุรกิจใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 35 หากมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กำหนดในประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

(2) สินเชื่อรายย่อยอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ให้ผู้ประกอบธุรกิจใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 75 หากมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กำหนดในประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

3.3 การรายงานข้อมูลต่อบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (NCB)

ผู้ประกอบธุรกิจไม่ต้องรายงาน “วันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้” สำหรับสินเชื่อที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรการนี้ทุกบัญชี

4. แนวทางการให้ความช่วยเหลือกรณีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้ด้อยคุณภาพ (NPL) ณ วันที่ 1 มีนาคม 2563 หรือลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือไม่สามารถจ่ายชำระหนี้ได้

ให้ผู้ประกอบธุรกิจเร่งดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้งในส่วนของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นให้แก่ลูกหนี้ โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ตามแนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 หรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้มีช่องทางหรือกลไกแก้ไขหนี้ในลักษณะเดียวกับโครงการคลินิกแก้หนี้ สำหรับบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันที่เป็น NPL ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ



(นายวิโรฒ สันติประภาพร)

ผู้ว่าการ

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน, ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

โทรศัพท์ สำหรับสถาบันการเงิน โทร 0 2283 5313, 0 2283 5303

สำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โทร 0 2356 7451, 0 2283 5824

โทรสาร 0 2283 5983, 0 2283 6466

อีเมล FIAPTeam@bot.or.th, SFAnalysisT@bot.ot.th